

**ASKAS – ASOCIÁCIA KLUBOV ABSTINUJÚCICH
SLOVENSKA, KOVKA – KOORDINAČNÝ VÝBOR
KLUBOV ABSTINUJÚCICH, ICH MIESTO
V ABSTINENTSKOM Hnutí – INFORMÁCIA**

BOLFÍK, J.
viceprezident ASKAS

Z histórie

Abstinentské hnutie na Slovensku má svoje miesto v histórii národa. Jeho začiatky siahajú do osvieteneckého obdobia, keď viacerí národní dejatelia vidiac zhubný vplyv alkoholu zakladali spolky abstinentov a striedameho života. Vznikali ešte pred I. svetovou vojnou, ale hlavne po nej, žiaľ bez výraznejšieho vplyvu na spoločnosť. Po II. svetovej vojne, hlavne po zoficiálnení liečby alkoholizmu, vytvoreni systému ambulantného a ústavného ošetrovania získalo aj odborné zdôvodnenie.

Organizovaním a zriaďovaním socioterapeutických klubov pre odličených sa vytvárali základne pre šírenie proabstinenčnej klímy. Kluby vznikali zo začiatku pri liečebniach, psychiatrických oddeleniach s príslušným zameraním a pri PAP. Ich aktivity prerástli rámec doliečovania, začali sa zúčastňovať celospoločenského diania, hlavne v prevencii a veľmi úspešne aj v resocializačnom procese závislých. Časom si situácia priam vyžadovala potrebu koordinácie týchto činností, ale aj vytvorenie strešného orgánu, ktorý by oficiálne zastupoval hnutie. Najmä vtedy, keď vznikli aj kluby vytvorené zo skupín abstínujúcich, bez odborného vedenia, potrebovali aj metodické usmernenie.

Chronológia

Pri príprave VI. kongresu (1990), ktorý sa uskutočnil v Kováčove pri Štúrove a organizoval ho klub z Nových Zámok pod vedením MUDr. Gábriša, skupina nadšencov rozhodla o vytvorení celoslovenského koordinačného výboru, ktorý sa neskôršie prezentoval ako KOVKA. Išlo o pomerne voľné združenie zástupcov niektorých klubov, ochotných obetovať čas aj vlastné prostriedky na koordinačnú a poradenskú činnosť a vytvárať tak spojovací uzol medzi klubmi.

BOLFÍK, J. / ASKAS – ASOCIÁCIA KLUBOV ABSTINUJÚCICH SLOVENSKA, KOVKA – KOORDINAČNÝ VÝBOR KLUBOV ABSTINUJÚCICH, ICH MIESTO V ABSTINENTSKOM HNUTÍ – INFORMÁCIA

Na VII. kongres (Stará Lubovňa r. 1992) prišli klubisti z Nitry (Ing. Blisca) s návrhom projektu vytvoriť asociáciu klubov, ktorá by zastupovala hnutie pri oficiálnych rokovaniach. Kongres projekt schválil, zároveň zvolil vedenie (prezident Ing. Blisca, viceprezident MUDr. Bolfík) a výbor. Subjekt bol neskoršie registrovaný ako „Asociácia klubov abstinujúcich Slovenska“.

Týmto počínom stratila opodstatnenosť činnosti KOVKA. Obdobie medzi VII. a VIII. kongresom bolo búrlivé nielen na spoločenské premeny, ale vrenie bolo aj v abstinentskom hnutí.

Rozšírením kontaktov so zahraničím začali snahy o vytvorenie organizácie nadväznej na veľké svetové a európske organizácie. Tak vznikla v nadväznosti na IOGT: Národná organizácia „Dobrych templárov“. Triesva spoločnosť, so sídlom v Prievidzi (prezident Ján Balaj), ktorá bola oficiálne registrovaná v r. 1993. Zároveň sa oddelil, alebo vznikol nový subjekt, tak isto registrovaný: ZAS – Združenie abstinentov Slovenska (prezident p. Podmajerský), ktoré doposiaľ vyvíja činnosť na západnom Slovensku.

VIII. kongres (Bojnice – Hlboké r. 1994) konštatoval veľkú roztrieštenosť hnutia a odporučil obnoviť činnosť KOVKA a oživiť činnosť ASKAS.

IX. kongres (Zemplínska Šírava r. 1996) schválil novú, pripravenú koncepciu ASKAS a KOVKA, zároveň sa uskutočnil ustanovujúci zjazd a zvolilo sa nové vedenie. Subjekt bol znovu registrovaný na MV SR ako Občianske združenie podľa zák. č. 83/1990 Zb.

Charakteristika

ASKAS je dobrovoľným a otvoreným spoločenstvom jednotlivcov a skupín, s trvalým cieľom ktorých je vzájomne a účinne si napomáhať pri efektívnom naplňovaní svojho rozhodnutia trvale abstinovať, ktorého hlavným poslaním je koordinovať abstinentský život a činnosť klubov abstinujúcich, obhajovať práva, presadzovať potreby veľkej populačnej skupiny, abstinujúcej od alkoholu a iných drog, permanentného doliečovania závislých, zdravého spôsobu života a správneho životného štýlu. Má schválené stanovy a riadi sa vypracovanou koncepciou. V súčasnosti vyprofilované kluby abstinujúcich.

1. Socioterapeutické kluby abstinujúcich

a/ Klasické socioterapeutické kluby s terapeutom – v tradičnom poňatí;

b/ poloklasické socioterapeutické kluby bez terapeuta s prevahou svojpomocných aspektov;

c/ formálne spoločenstvá, registrované ako občianske združenia.

2. Skupiny „Anonymných alkoholikov“

Ich primárne poslanie spočíva:

– V zabezpečovaní cielavedomého a permanentného doliečovacieho procesu abstinujúcich;

– v organizovaní mnohostranného, čínorodého klubového života;

– v popularizovaní princípov zdravého spôsobu života a životného štýlu;

– šírenie proabstinentskej klímy v spoločnosti.

**BOLFÍK, J. / ASKAS – ASOCIÁCIA KLUBOV ABSTINUJÚCICH
SLOVENSKA, KOVKA – KOORDINAČNÝ VÝBOR KLUBOV ABSTI-
NUJÚCICH, ICH MIESTO V ABSTINENTSKOM HNUTÍ – INFORMÁCIA**

Organizačná štruktúra

– Najvyšším riadiacim a rozhodovacím orgánom je valné zhromaždenie. Koná sa minimálne raz za 2 roky.

– KOVKA je najvyšším orgánom ASKAS medzi valnými zhromaždeniami. V tomto období je nositeľom všetkých práv, povinností, kompetencií v riadení a rozhodovaní o činnosti ASKAS. Má minimálne 18 členov, ktorí sú volení na valnom zhromaždení. Zasadá raz za štvrtrok.

– Prezident (Marian Daubner) je štatutárnym zástupcom ASKAS.

– Výkonný výbor tvoria prezident a viceprezidenti.

– Kontrolný výbor má minimálne 3 členov, vykonáva kontrolnú a revíziu činnosť.

– Pomocné orgány sú aktuálne vytvárané expertné tímy, pracovné skupiny, Kolégium čestných členov. Sú organizované KOVKA.

Abstinenské hnutie, kluby abstinujúcich predstavujú značný kapitál, ktorý sa priam núka využiť v prevencii a resocializácii závislostí a pri šírení proabstinenčnej klímy.

Pri zlepšení a skvalitnení spolupráce s odbornými zložkami, profesionálmi sa môže stať hnutie účinným nástrojom na preladenie povedomia a postoja spoločnosti k návykovým látkam.

Do redakcie prišlo dňa: 7. 6. 1999

Adresa autora: MUDr. Bolfík J., NsP sv. Barbory, Špitálska 1, 048 79 Rožňava

---